

Πυργ.) ἁλλάτσω Σίφν. Κίμωλ. (καὶ ἁλλάζω) ἁλλάγω
 Καρ. ἁλλάγγω ΔΣολωμ. 74 ἁλλάν-γω Καλαβρ. (Μπόβ.)
 ἁλλάσσω Καλαβρ. (Μπόβ.) ἁλλάζω Καλαβρ. (Χωρίο Ρο-
 ούδ.) ἁλλάφω Ἀπουλ. ἁλλάβ-βω Καλαβρ. (Καρδ.)
 ἁλλάβ-βον Καλαβρ. (Καρδ.) ἄσσον Τσακων. ἑλλάσσω
 Ρόδ. ἀλάντζω Ἀστυπ. ἀάζω Βιθυν. ἄζω Καππ.
 Φάρας.) ἴλασσω Ἀπουλ. (Καλημ.) ἴ-λάσσω Ρόδ. Σύμ.
 ἰάζω Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἴφάφω Ἀπουλ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἁλλάσσω. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ.
 τὸ ἐν Λοκρικῇ ἐπιγραφῇ τοῦ 5ου π. Χ. αἰῶνος ἁλλάζω.
 Πβ. Ἀρχαιολ. Ἐφημ. 1924, 125. Τὸ ἁλλάγω καὶ ἐν
 ἰγεν. Ἀκρίτ. στ. 1383 (ἐκδ. Σλάμπρου σ. 168). Τὸ
 ἁλλάγω καὶ παρὰ Πορτ. Περί τῆς ἀρχῆς τῶν τύπ.
 ἁλλάζω, ἁλλάγω καὶ ἁλλάχγω ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ
 1, 280, 282 καὶ 291. Ὁ τύπ. ἄζω ἐκ συγχωνεύσεως τῶν
 δύο α μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ λ. Πβ. R Dawkins Mo-
 dern Greek in Asia Minor 156. Διὰ τὴν τροπὴν τοῦ
 δευτέρου λ εἰς τὸ ἀλάντζω τῆς Ἀστυπ. πβ. τὰ ὅμοια
 αὐτόθι ἁλλος - ἄλτος, πολλί - πολτί, σκύλλος
 - σκύλτος κττ. Πβ. ΧΠαντελίδ. Φωνητ. 29.

Α) Μετβ. **1)** Μεταβάλλω κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.
 κ. ἁ.) Καλαβρ. (Καρδ. Μπόβ.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.
 Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἁ.): Ἀλλάζω θέσι - τόπο - οπίτι κττ.
 Ἀλλάζω ἀέρα - κλίμα. Ἀλλάζω φορεσιὰ - χρώμα κττ. Ἀλλάζω
 ὄνομα - φασί - φωνή κττ. Ἀλλάζω τὰ λόγια μου - γνώμη - ἰδέα
 (μεταβάλλω τὰς σκέψεις μου). Ἀλλάζω ζωὴ (τρόπον τῆς
 ζωῆς). Ἀλλάζω τὸ γράψιμό μου (τὸν χαρακτῆρα τῆς γραφῆς)
 κοιν. Ἀλλάζω τὸ ζῶο (βραχυλογ., ἥτοι τὴν θέσιν τοῦ
 ζώου μεταφέρων αὐτὸ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον) Εὐβ. Κρήτ.
 κ. ἁ. Ἀλλάσσω τὰ ὄζα (κάμνω τὰ ζῶα νὰ ἁλλάξουν κατεύ-
 θυνσιν) Κρήτ. || Φρ. Ἀλλάζω χρώμα (ἐρυθριῶ ἐξ αἰσχύνης.
 Πβ. Εὐριπ. Φοίν. 1246 «χρῶμά τ' οὐκ ἠλαξάτην» ἐνν. ἐκ
 δειλίας) πολλαχ. Ἀλλάζω σύνορο (φεύγω μακρὰν) Πελοπν.
 (Καλάβρυτ.) Ἀλλάζω τὸ πρόσωπο μ' (γίνομαι σκυθρωπὸς)
 Ὁφ. || Παροιμ. φρ. Ἀλλάζω τὸ φύλλο (μεταβάλλω διαγωγὴν,
 συμπεριφορὰν). Τοῦ ἁλλάξα τὴν πίστι - τὸ Χριστὸ - τὴν Πανα-
 γία - τὸν ἀντίθεο - τὸν ἀδόξαστο - τὸ νόμο (τὸν ἐβασάνισα
 πολὺ. Ἡ μεταφ. ἐκ τοῦ βιαίου ἐξαναγκασμοῦ τῶν Χριστια-
 νῶν εἰς παλαιότερους χρόνους πρὸς ἐξωμοσίαν) σύνηθ.
 Τοῦ ἁλλάξα τὸ γάϊδαρο - τὰ καντήλια (συνών. τῇ προηγου-
 μένῃ) Πελοπν. Τοῦ ἁλλάξα τὸν ἡγοῦμινον ὅς τοῦ ξύλου
 (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἀλλάζω τὸ
 φύλλον (ἐξισλαμίζομαι) Κερασ. || Γνωμ. Ὁ κακὸς δὲν ἀλλά-
 ζει τὴ φύσιν του εὐκολα (πβ. ἀρχ. «φύσιν πονηρὰν μεταβα-
 λεῖν οὐ ράδιον»). **2)** Ἀνταλλάσσω κοιν. καὶ Πόντ.
 (Κερασ. Χαλδ. κ. ἁ.): Ἀλλάξαν τὰ καπέλλα τους - τοῖς
 ὀμπρέλλες τους - τὰ ρολόγια τους κοιν. Ἀλλάξαν δαχτυλίδια
 (ἐπὶ ἀρραβωνισθέντων). Ἀλλάζω χρήματα (ἀνταλλάσσω
 νόμισμα μεγάλης ἀξίας διὰ νομισμάτων μικροτέρων ἴσης
 ἀξίας ἐν τῷ συνόλῳ). Ἐχω ἀλλαμένα (χρήματα ψιλὰ)
 σύνηθ. Ἀλλάξα τὴν μούλαν μου μ' ἓνα γάδαρον Κύπρ.
 Μὲ κἀνέναν δὲν εἶχε ἀλλάξει κακὸ λόγος Ἡπ. Αὐτεῖνοι ποντὲ
 δὲν ἁλλάξαν κ' βέντα (δὲν ἐφιλονίκησαν) Αἰτωλ. Ἀλλάξαν
 ματιὰς Θράκ. (Αἰν.) Οἱ νεράιδες ἀλλάξαν τὸ παιδί (ἀντήλ-
 λαξαν τὸ παιδίον δι' ἄλλου ἰδικοῦ των ἀσθενικοῦ ὄντος.
 Ἐκ παραμυθ.) Πελοπν. (Μάν.) Τὸ μωρὸν ἐν' ἀλλαμένον
 πού τες ἀνεράδες Κύπρ. Εἶναι πολὺ ἀδύναμος, σὰν ἀλλαμέ-
 νος εἶναι Ἀμοργ. Ἐλλάξασί σε, καμένο, τὰ ζωτικά! Νάξ.
 (Ἀπύρανθ.) || Φρ. Σὺ σὸ κοινοδάχτυλό μ' κ' ἀλλάζω σε!
 (δὲν σὲ ἀνταλλάσσω μὲ τὸν μικρὸν μου δάκτυλον, ἥτοι
 δὲν σὲ νομίζω ἄξιον οὐδενός! Τὸ κ' ἀλλάζω ἐκ τοῦ κ' ἁ-
 λλάζω) Κερασ. Χαλδ. **3)** Ἀντικαθιστῶ τι κοιν. καὶ

Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἁ.): Ἀλλάζω
 τοὺς ἀργάτες - τοὺς ὑπηρέτες. Ἀλλάζω τὴ φρουρά. Τὸ παιδί
 ἀλλάζει δόντια. Τὰ πουλλὰ ἀλλάζουν τὰ φτερά των. Τὰ φί-
 δια ἀλλάζουν τὸ δέσμα κάθε χρόνο. Τὸ ζῶο ἀλλάζει τὸ μαλλί
 του κοιν. Ἀλλάζω τὴν πληγὴν (βραχυλ., ἥτοι ἀντικαθιστῶ
 τὸν παλαιὸν ἐπίδεσμον τῆς πληγῆς μὲ ἕτερον νέον) σύνηθ.
 Θράκ. || Γνωμ.

Ὁ λύκος κ' ἂν ἐγέρασε κ' ἄλλαξε τὸ μαλλί του,
 μηδὲ τὴ γνῶσι τ' ἄλλαξε μηδὲ τὴν κεφαλὴ του

(δὲν μεταβάλλεται ἡ πονηρὰ φύσις διὰ τοῦ χρόνου. Πβ.
 τὸ μεσν. «ὁ λύκος τὴν τρίχα ἀλλάσσει, τὴν δὲ γνῶμην
 οὐκ ἀλλάσσει». Ἰδ. ΝΠολίτ. Παροιμ. 1, 7) πολλαχ. **β)**
 Ἀντικαθιστῶ τὰ παλαιὰ ἢ ρυπαρὰ ἐνδύματα διὰ νέων
 ἢ καθαρῶν ἢ ἐορτασίων, μετὰ ἢ ἄνευ ἀντικειμένου κοιν.
 καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ. ἁ.): Ἀλλάζω
 ροῦχα - ἐσώρουχα κοιν. Ἀλλάζω τὸ παιδί (βραχυλ. ἀντὶ τὰ
 φορέματα τοῦ παιδιοῦ, ἥτοι ἐνδύω τὸ παιδί καθαρὰ ἢ
 καινουργῇ ἐνδύματα) σύνηθ. Ἀλλάζω τὰ λώματα μ' Κερασ.
 Σήμερα δὲν ἔλλαξες (δὲν ἐφόρεσες τὰ ἐορτινὰ σου) Σαρεκκλ.
 Εἶσαι ὦραια, μὲν-τι ἴλασσει (εἶσαι ὦραία, ὅταν βάλῃς
 τὰ ἐορτάσιμα) Καλημέρ. Γούλ' μέρα ἀλλασμένος περπατεῖ
 Βιθυν. || Φρ. Πάει κ' αὐτὸς μὲ τοὺς ἀλλαμένους (εἰρων. ἐπὶ
 ἀνικάνου θέλοντος νὰ ἐπιδεικνύεται ὡς ἱκανὸς) αὐτόθ.
 Ἐλλάξαν τονε (τὸν ἐνέδυσαν τὰ νεκρικὰ) Κρήτ. || Παροιμ.
 Ἀλλάξεν ὁ Μανολῖος | κ' ἔβαλε τὰ ροῦχά του ἀλλεῶς
 (ἐπὶ τοῦ μένοντος ἀμεταβλήτου καὶ ὑπὸ τὰ ἐξωτερικὰ
 προσχήματα περὶ ἐσωτερικῆς μεταβολῆς) πολλαχ. || Ἄσμ.

Ἀάζουνε τὴ νεόνυφη καὶ βάνουν τὰ χρυσὰ της,
 τὴν καμαρών' ἢ μάννα της καὶ τὰ πεθερικά της

(Ἀάζουνε τὴ νεόνυφη = ἀλλάζουν τὰ ροῦχα τῆς νεόνυφης)
 Βιθυν. **γ)** Ἐνδύομαι τὴν λειτουργικὴν ἐσθῆτα, ἐπὶ τοῦ
 ἱερέως Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ. ἁ.): Ὁ ποππᾶς ἀλ-
 λαγμένος ἐν Κερασ. Χαλδ. || Φρ. Νὰ σὲ δοῦν οἱ παππάες
 οἱ ἀλλαμένοι (ἀρά, εἴθε νὰ ἀποθάνῃς, διὰ νὰ σὲ θάψουν
 οἱ ἱερεῖς ἐνδεδυμένοι τὰ λειτουργικὰ ἄμφια) Κύπρ.

Β) Ἀμτβ. ἐνεργ. καὶ μέσν. **1)** Γίνομαι ἄλλος ἀφ' ὅ,τι
 εἶμαι, ἀλλοιοῦμαι, μεταβάλλομαι, ἐπὶ ἐμψύχων καὶ ἀψύ-
 χων κοιν. : Ἀλλάξε ὁ δεῖνα (ἔγινεν ἀγνώριστος ἐκ μεταβολῆς
 τῆς μορφῆς του). Ἀλλάξε ὁ δεῖνα, δὲν εἶναι αὐτὸς ποὺ ξέραμε
 (ὑπέστη ἠθικὴν μεταβολήν, μετεβλήθησαν οἱ τρόποι, ἡ
 συμπεριφορὰ του). Ἀλλάξε τὸ πρόσωπό μου - ἡ ὄρι μου.
 Ἀλλάξε τὸ χρώμα του. Ἀλλάξε ὁ καιρὸς (μετεβλήθη ἡ
 ἀτμοσφαιρικὴ κατάσταση). Ἀλλάξαν οἱ καιροὶ (μετεβλή-
 θησαν οἱ χρόνοι, αἱ περιστάσεις). Ἀλλάξαν τὰ πράγματα.
 Ἀλλάξε ἡ γνώμη του. Δὲν ἀλλάζει τὸ κεφάλι του (δὲν μετα-
 βάλλεται ὁ τρόπος τῆς σκέψεώς του) κοιν. Ἀνεγνώριστος
 ἴνηκε, ἑλλάξαν τὰ σνγόμματα δον (σνγόμμα = χαρακτηριστικὰ
 τοῦ προσώπου) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐλλάεν ὁ καιρὸν (μετε-
 βλήθη ὁ καιρὸς) Χαλδ. Τὸ ἰδίωμ' αὐτοῦ κ' ἀλλάγεται (ὁ χαρα-
 κτῆρ του δὲν μεταβάλλεται. τὸ κ' ἀλλάγεται ἐκ τοῦ κ' ἁ-
 λλάγεται) Κερασ. || Ποίημ.

Τὸ φαγεῖ καὶ τὸ πιετὸ | σὲ φαρμάκι δὲν ἀλλάχνει
 νὰ τοὺς φάῃ τὸ σωθικόν;

ΔΣολωμ. ἐνθ' ἀν. **2)** Μεταβάλλω διεύθυνσιν, ἐπὶ τῶν
 ζώων Κρήτ.: Τὰ ὄζα ἀλλάζουν. **3)** Ἀντικαθίσταμαι κοιν.:
 Τὰ δόντια - τὰ νύχια τοῦ ἀνθρώπου ἀλλάζουν. Τὸ μαλλὶ ἀλλάζει.
4) Ἀπροσ. διαφέρει σύνηθ.: Τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει (ἡ περι-
 στασις εἶναι διάφορος) σύνηθ. Αὐτὸ ἀλλάσσει Σύμ.

ἁλλάι τό, ἁλλάγιν Κύπρ. Πόντ. (Κερασ. κ. ἁ.) Χίος
 (Καρδάμ.) ἁλλάγι Κέρκ. κ. ἁ. ἁλλάν Πόντ. (Κερασ.)

Κύπρ. ἀλλάϊ σύνηθ. καὶ Καππ. (Ἀνακ.) Πόντ. (Ἀμισ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἄλε Καππ. ἴλαγι Ἀθῆν. ἴλαϊ Σέριφ. Σῦρ. μαλλάϊ πολλαχ. καὶ Πόντ. (Χαλδ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ μεσν. οὐσ. ἀ λ λ ἄ γ ι ο ν = συναλλαγῇ, συνάλλαγμα, ἀνταλλαγή, μοῖρα στρατοῦ. Πβ. ΣΨάλτην ἐν Ἀθηνᾶ 27 (1915) Λεξικογρ. Ἀρχ. 99 κέξ. Τὸ μα λ λ ἄ ι μόνον ἐν συνεκφορᾷ. Ἰδ. κατωτέρω.

Α) Οὐσ. **1)** Ἀλλαγὴ φρουρᾶς Κύπρ. **2)** Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ἐκτελεῖται ἐξ ὑπαμοιβῆς ἐργασία τις, μάλιστα ἡ ἀλωνιστικὴ Κάρπ. Κέρκ.: Ἔκαμε τὸ ἀλλάϊ του, ἃς μπῆ κι ἄλλος νὰ τὸν ἀλλάξῃ (διήνυσε τὸν ὠρισμένον δι' αὐτὸν χρόνον τῆς ἐργασίας) Κάρπ. Ἡρθε κι ὅλας τ' ἀλλάϊ μου (ὁ χρόνος καθ' ὃν θὰ ἐργασθῶ διαδεχόμενος τὸν πρὸ ἐμοῦ ἐργασθέντα, ἡ σειρὰ μου) Κέρκ. **3)** Ὁμιλος, ὁμᾶς διαδοχικῶς ἐργαζομένων Κάρπ.: Κάμετε ἕναν ἀλλάϊ (συγκροτήσατε ἕνα ὁμιλον ἐργατῶν διαδοχικῶς μελλόντων νὰ ἐργασθοῦν) Κάρπ. **4)** Ὁμᾶς ἐν γένει, πληθος, ἀγέλη σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ.): Ἐν' ἀλλάϊν μυθυσμένοι Λυκ. (Λιβύσσ.) Ἐναν ἀλλάϊ γραιῶδες Ρόδ. Ἐν' ἀλλάϊ πέρδικους Κύπρ. Τ' ὀρτύκια ἀλλάγια ἀλλάγια δᾶβαινονε (ἀλλάγια ἀλλάγια=καθ' ὁμάδας) Κερασ. Τ' ἐμὸν τ' ἀλλάϊν (ἡ ὁμᾶς εἰς ἣν ἀνήκω, ἐπὶ παιδιῶν) Κερασ. || Φρ. Ἐφαεν ἕναν ἀλλάϊ ξυλῆς (ἐδάρη) Χίος Τοῦ ὅσκειν ἕναν ἀλλάϊν (τὸν ἐδειρεν) αὐτόθ. Τοῦ ὅσκει ἕνα ἀλλάϊ καλὸ (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ἀνδρ. Τοῦ παιξενε ἕναν ἀλλάϊ (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Κρήτ. || Γνωμ.

Ὁ λαγὸς ἀλλάϊ θέλει, | 'ς τὸ τσικάλι λίγους θέλει (ὅπως ἀγρευθῇ χρειάζονται πολλοί, ἀλλὰ διὰ νὰ φαγωθῇ ὀλίγοι) Κρήτ. **β)** Φορὰ Ἀθῆν.: Δέκα ἴλαγια τὴν ἡμέρα.

5) Μοῖρα στρατοῦ συνοδεύουσα τὸν ἄρχοντα, τάγμα Καππ. (Ἀνακ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Πόντ. (Κερασ.) **6)** Ἐν γένει πρόσωπα ἀνήκοντα εἰς τὴν ἀκολουθίαν τινὸς Κρήτ.

7) Τὸ σύνολον τῶν ἐν στολῇ ἀνθρώπων, πομπὴ πολλαχ. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Τραπ. κ. ἀ.): Ὁ βασιλέας πρόσταξε νὰ παίξουνε σαῖττες καὶ νὰ ποίσουνε ἀλλάϊ Ἀμισ. **8)** Κατὰ πληθ., ἐνδύματα καινουργῇ ἐορτάσιμα καὶ μάλιστα τὰ φορέματα τοῦ γαμβροῦ, τὰ ὅποια τὴν παραμονὴν τοῦ γάμου μετὰ μουσικῶν ὀργάνων φέρουν κρατοῦσαι αὐτὰ κόραι ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ γαμβροῦ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς νύμφης Λυκ. (Λιβύσσ.) Μεγίστ. Νίσυρ. Χίος (Νένητ.): Ἄσμ.

Τὰ ροῦχα μου, τ' ἀλλάγια μου, βούλ-λα μαζέρετέ τα (μοιρολ.) Μεγίστ.

Κοιμήθου κ' ἡπαράγγειλα 'ς τὴν Πόλιν τὰ καλά σου, 'ς τὴν Βενετιὰν τ' ἀλλάγια σου κι τὰ διαμαντικά σου

Λιβύσσ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Ἰμπέρ. καὶ Μαργαρ. στ. 438 (ἐκδ. Σλάμπρου σ. 264) «φέρουν ἀλλάγια θαυμαστά, χάσδια χρυσωμένα» **9)** Κατὰ πληθ., ἡ γαμήλιος στολὴ τῆς νύμφης Νίσυρ.: Μεγάλα ἀλλάγια. **10)** Τὸ πρὸς ἀλλαγὴν νομισμάτων διδόμενον κέρδος, ἐπικαταλλαγή Στερελλ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. ΣΨάλτην ἐν Ἀθηνᾶ 27 (1915) Λεξικογρ. Ἀρχ. 101. **11)** Ἀνταλλαγή (Ἑβδομ. 6,27,8): Τὰ ἔκαμα ἀλλάϊ μὲ ροζόλια.

Β) Ἐπιρρηματ. **1)** Ὁμοῦ Κάρπ.: Ἀλλάϊ πορπατοῦσιν. || Ἄσμ.

Στρατιώτης καὶ πρματευτής σὲ μὲ ταβέρνα πίνουν, ἀλλάϊ τρών καὶ πίνουν καὶ συγχοκονβεντιάζουν.

Ἐνίοτε συνεκφέρεται ἡ λ. μετὰ τοῦ μαλλάϊ, τὸ ὅποιον εἶναι αὐτὸ τὸ ἀλλάϊ μετὰ προθετ. μ καὶ σημαίνει ὅλοι ὁμοῦ πολλαχ. καὶ Πόντ. (Χαλδ. κ. ἀ.): Νὰ κάτσωμε ἀλλάϊ μαλλάϊ Χίος Ἀλλάϊ μαλλάϊ ἐδέβαν πλάν' (ἀνεχώρησαν)

Χαλδ. Συνών. μαζί. **2)** Παραπλεύρως Κάρπ.: Ἀλλάϊν εἶν' τὰ σκάμματα μας (οἱ ἀγροὶ ἡμῶν). **3)** Πλησίον Πελοπν. (Λακων.): Αὐτὸς εἶναι ἀλλάϊ. **4)** Πέριξ Πελοπν. Τῆλ.: Ἀλλάϊ ἀλλάϊ τ' ἀλών' (πέριξ τοῦ ἀλώνιου) Πάρ. (Λεῦκ.) || Ἄσμ.

Ἀντίκρυ σου 'ναι χροσοφὸς κι ἀλλάϊ σου μαστόροι

Τῆλ. **5)** Ὑστερον, ἔπειτα Πελοπν. (Λακων. Μάν.): Ἀλλάϊ ἀπὸ τὴν δεῖνα ἦρθε ἡ δεῖνα Μάν. Ἐρχεσαι ἀλλάϊ Λακων. **6)** Ὡς ἐπιφών., προσταγὴ πρὸς τοὺς ἀροτήρας βοῦς διὰ νὰ στραφοῦν ἀντιθέτως Κίμωλ. Σέριφ. Σῦρ.: Ἱάι μέσα! Σέριφ.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀλλάγια καὶ ὡς τοπων. Χίος

ἀλλαῖζω Σῦρ. ἴαῖζω Σέριφ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ λ λ ἄ ι.

1) Ἀλλάσσω στροφὴν τῶν βοῶν κατὰ τὸ ἀλώνισμα, στρέφω αὐτοὺς ἀντιθέτως Σέριφ.: Ἱάισε τα τὰ βόδια τὴν ἄλλη βάδα. **2)** Φωνάζω πρὸς τὰ ἀλωνίζοντα ζῷα ἀλλάϊ!, ἥτοι παρορμῶ ταῦτα πρὸς ἀλλαγὴν στροφῆς Σῦρ. **3)** Πλήττω τινὰ Σέριφ.: Θά σε ἴαῖσω! Συνών. δέρονω.

ἀλλαῖνδος ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀ λ λ ἄ ι.

Ὁ ὕστερον ἄλλου γεννημένος, ὁ μετ' ἄλλου γεννηθείς.

ἀλλακάππα ἐπίρρ. Ἀνδρ. Κεφαλλ. Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ. — ΑΣακελλ. Ἐγχειρ. ἀρμενιστ. 265.

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *alla capra*.

1) Ἀντιστρόφως, ἀντιθέτως Ἀνδρ. Σάμ. κ. ἀ.: Ἀναποδογύρισεν ἡ βάρκα, τὴν πῆρε ἀλλακάππα (ἐνν. ὁ ἐπιβάτης, ἥτοι ἀνετράπη ἡ λέμβος καὶ ἐκάλυψε τὸν ἐπιβάτην) Ἀνδρ. || Φρ. Τοῦ πῆρι ἀλλακάππα (ἐνν. τὸ πρᾶγμα. Ἐξέλαβε τὸ πρᾶγμα ἀντιστρόφως) Σάμ. Ἡ λ. εἶναι ἐν χρήσει καὶ ὡς ναυτικὸς ὄρος ἐπὶ πλοίου ἀνακόπτοντος τὸν δρόμον αὐτοῦ καὶ στρέφοντος τὴν πρῶραν πρὸς τὴν φορὰν τοῦ ἀνέμου ΑΣακελλ. ἐνθ' ἄν. **2)** Οὐχὶ σοβαρῶς, μὲ ἀδιαφορίαν Κεφαλλ.: Τὰ παίρνει ὅλα ἀλλακάππα. Παίρνει τὴ δουλειὰ-τὴ γουβέδα ἀλλακάππα **3)** Αἰφνιδιστικῶς Στερελλ. (Αἰτωλ.): Τοῦν πῆραν ἀλλακάππα κι δὲ μπόρσι νὰ εἴπη τίποντα.

ἄλλαμα τό, ἄλλαγμα Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) κ. ἀ. — Λεξ. Βυζ. ἄλλαμα σύνηθ. ἄλλαμαν Πόντ. (Ἀργυρόπ. Κερασ. Οἶν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) ἄλλαμαν Κύπρ. ἄλλασμαν Πόντ. (Τραπ.) ἴλ-λάμα Σῦμ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἄ λ λ α γ μ α. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ. Τὸ ἄ λ λ α μ α ν καὶ παρὰ Μεουρσ.

1) Μεταβολή, τροπὴ, ἐπὶ τοῦ καιροῦ καὶ τῶν φάσεων τῆς σελήνης Πόντ. (Κερασ. Χαλδ. κ. ἀ.): Ἀπάν 'ς σοῦ καιροῦ τ' ἄλλαμαν (κατὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ καιροῦ) Κερασ. Ὡς φεγγαρι' τ' ἄλλαμαν θὰ καλύνῃ ὁ καιρὸς αὐτόθ. **2)** Ἀνταλλαγή, μάλιστα ἐπὶ νομισμάτων Ἀθ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) κ. ἀ. — Λεξ. Βυζ. **3)** Ἀντικατάστασις σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): Θέλουν ἄλλαμα τὰ δόντια τῆς μηχανῆς. Θέλει ἄλλαμα ἡ κλειδαρὰ τῆς πόρτας σύνηθ. Τοῦ λωματίων τ' ἄλλαμαν (τῶν ἐνδυμάτων κττ.) Τραπ.

β) Ἀντικατάστασις παλαιῶν ἐνδυμάτων διὰ καινουργῶν καὶ ἐορτασίμων Κάρπ.: Ἄσμ.

Ἄς εἶν' ἡ ὥρα ἡ καλὴ τώρα 'ς τ' ἀλλάματά σου κι ὥστα νὰ στέκου τὰ βουνὰ νὰ στέκῃ τ' ὄνομά σου

